

his unus est de ordine suo, in quo domino abbati A vita nihil esse jucundius quam cum litteratis viris nostro (S. Bernardo) amico vestro multum complacuit, etc.

et de litteris habere sermonem.

II.

Joannis Saresberiensis epistola i72 ad Henricum comitem.

Quas quæstiones cum mihi Albericus Remensis, quem cognominant de porta Veneris, (quæ vulgo Valesia dicitur, nomine vestro adhibitis aliquot litteratis viris proposuisset, ut verum, domine, fatear obstupui, nec quærenti potui habere fidem, donec venerabilem virum, fidelissimum et devotissimum vobis, abbatem S. Remigii adduceret, qui et ipsa proponeret quæstiones, et ad eas cum multa precum instantia pro amore vestro et suo peteret responderi : pro certo affirmans vobis in

III.

Kalendarium Ecclesiæ Carnotensis. ix Kalend. Martii.

Obiit piæ recordationis D. Petrus Carnotensis episcopus, qui prius fuerat abbas S. Remigii Remensis, qui antiquam hanni consuetudinem Theobaldo comite assentiente reformavit.

Petro abbati de Cella scribunt Bernardus epistola 295; Joannes Saresberiensis epistola 75, 77, 81, etc., et Nicolaus Clarevall. epist. 20, 24, 28 (2), etc. Eidem abbati S. Remigii Saresberiensis idem epist. 280, et Alexander papa III, passim. Episcopi vero Carnotensis meminuit Stephanus Tornacensis epistola 136.

(2) Nicolai epistolas epistolis Petri ad eundem responsoriis præmisimus. EDIT. PATR.

JACOBI SIRMONDI

EPISTOLA AD CARTHUSIANOS DE MONTE DEI.

(Edit. Opp. an. 1728, t. III.)

Religiosissimis Dique amantissimis DD. priori et Patribus Carthusiæ Montis Dei, Jacobus SIRMONDUS, Societatis Jesu, S.

Cum mihi nuper ex Lotharinga redeunti aditus ad celeberrimæ domus vestræ septa patuisset, Patres religiosissimi, liceretque jam propius intueri, quæ multorum de ea sermonibus et scriptis prædicata memineram : miratus sum e vestigio, quocumque animum oculosque converterem, supra famam opinionemque nostram excellere universa. Sed ut quod res est dicam, neque ita me loci facies cepit, quamvis eximia, et naturæ ingenio, cultuque amœnissima, neque sacellorum, totiusque ædis sacræ ornatus atque nitor oculos sic affecit, ut animum sanctissimi istius cœtus vestri conspectus et admiratio. Quid enim (mecum ipse reputabam honestius? quid maturius? quid ad pietatem aptius esse queat? aut quenam alia fingi, si hæc non est, forma integra et absoluta æmulandæ religionis? Nimirum hoc erat, cujus gratia jam olim tanto studio visebatur Mons Dei : hoc philtrum atque illex, cur has sedes vestras summi viri tantopere adamarent. Propterea S. Bernardus, cujus signalatam vestigiis cellulam, sacrasque vestes hospitalitatis vestræ indices non inmerito retinetis, istuc libens interdum relicta Clara-valle properabat. Inde Bernardus alter ex abbate Prænestinus episcopus, ritæ mortisque ornamentis clarissimus, Montis Dei latebras Romanis deliciis, et cardinalitiis quæ delatæ fuerant insulis anteponebat. Petrus vero S. Remigii Abbas noster, post delibatam semel congressus consuetudinisque vestræ dulcedinem, quid habuit antiquius, quam ut ad vos identidem, quod ejus Epistolæ testantur, aut re ipsa cum posset, aut votis certe, si re non liceret, animoque et cogitatione recurreret? Qui nunc omnes si cælo delapsi ad vos redirent, nihil ut equidem oenseo, impensius gratularentur, quam eundem hunc apud vos disciplinæ florem, quem primævum viderant, illibatam integrumque tot post sæcula permanere. Quanquam cur ego Montis Dei præcipuam laudem faciam, quæ communis est omnium ubique Carthusianorum? Vestri enim ordinis, RR. Patres, familiæ vestræ proprium est decus, inconcussam ævo ætatem ferre, annorum vices nescire, temporum detrimenta non sentire. Itaque laborant alii ut ruinas suas instaurant; vos ne patiæmini. Illi ut antiquam originis suæ dignitatem intermortuam exsuscitent; vos ut quam hactenus non degeneres tuemini perpetuo conservetis. Quo mihi quidem, cum instituti vestri vitæque præclara sint omnia, nihil admirabilius, nihil ad nominis vestri gloriam illustrius videtur. Erunt quos alia fortasse Ordinis vestri ornamenta moveant, qui plena stuporis exordia suspiciant : domos plurimas non sine cælestibus prodigiis fundatas : episcopales cathedras aut fortiter a vestris hominibus, Brunois exemplo repadiatas, aut sanctissime, cum reniti non possent, ab Hugonibus, Anthelmis, Stephanis administratas; alios rursus diversarum ecclesiarum clarissimos antistites, neque hos solum, sed ipsos etiam summæ potentie dignitatisque principes, cum Guillelmo Nivernensium atque Antiodorensium comite, abjectis coronis tiarisque, cilicicoli vestri asperitatem vel suscepisse vel optasse. Innumerabiles præterea religiosissimorum ac pietate doctrinaque præstantissimorum Patrum turmas, quorum alii virtutum suarum, mirandorumque operum fama oras omnes complerunt, alii saluberrimis laudatissimisque scriptionibus Ecclesiam illustrarunt. Magna hæc profecto, nec sine admiratione memoranda. Sed horum aut pleraque aut omnia suis quoque laudibus alii orantes annumerant. Vestra est, et sine exemplo, ista quam dixi antiquæ disciplinæ perpetua stabilitas et constantia, tanto cæteris gloriosior et illustrior, quanto supra humanam conditionem est, in hac rerum quam patimur mobilitate atque fluxu, gradum figere, atque invariabilem beatarum mentium perseverantiam imitari. Hinc ergo me, ut vobis, RR. Patres, hospitii gratiam his potissimum epistolis redderem, causa non una permovit. Primum quidem, ut earum auctorem vel hæc ratione compotem voli facerem, ut qui ad Montem Dei libenter itare solitus est dum vixit, eo nunc etiam qua potest sui parte revertatur. Tum vos deinde in majorum vestrorum, quam ob oculos ponet, imagine, præsentia felicitatis vestræ bona, qui iisdem vestigiis inceditis, agnoscat. Me denique inter assiduam divinarum laudum, distinctas actu, variatas temporibus, sed nunquam intermissas excubias, quibus dies noctesque insistitis, dum precum vestrarum beneficium orbi Carthusiano impenditis, admiratorem veneratoremque vestri, in tanti si placet muneris partem aliquam venire jubetis. Valete.